

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-147/16-E

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní škola a Mateřská škola Kameničky
Sídlo	Kameničky 38, 539 41 Kameničky
E-mail právnické osoby	reditelstviskoly@zskamenicky.cz
IČ	75015811
Identifikátor	600090515
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	PaedDr. Dagmar Nejedlá
Zřizovatel	obec Kameničky
Místo inspekční činnosti	Kameničky 38, 539 41 Kameničky
Termín inspekční činnosti	1. 3. 2016 – 4. 3. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů (dále ŠVP) podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola Kameničky (dále škola) vykonává činnost základní školy (dále ZŠ) s kapacitou 225 žáků, mateřské školy (dále MŠ) s kapacitou 40 dětí, činnost školní družiny (dále ŠD) s kapacitou 50 žáků a školní jídelny (dále ŠJ).

V MŠ s provozem od 6:30 do 15:30 hodin vzhledem k velkému zájmu o předškolní vzdělávání došlo v období od minulé inspekce k dvojnásobnému navýšení kapacity z původních 28 na současných 40 dětí. V době inspekce MŠ evidovala maximálně možný počet dětí, 15 z nich bylo v posledním roce před zahájením povinné školní docházky. Děti jsou rozděleny do dvou částečně věkově smíšených tříd. Vzdělávání probíhalo podle *Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání Skřítek* (dále ŠVP PV). Úplata za předškolní vzdělávání činí 200 Kč měsíčně.

Počet žáků ZŠ od poslední inspekční činnosti (uvedeno 132) stoupl na 147 žáků vykázaných k 30. 9. 2015. Ke dni inspekce ZŠ navštěvovalo 145 žáků (dva se odstěhovali), 69 na prvním stupni. U žádného z 11 vzdělávaných žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP) nebylo poradenským zařízením doporučeno postupovat podle individuálního vzdělávacího plánu. Vzdělávání bylo poskytováno v devíti třídách, pro výuku udělil zřizovatel ZŠ výjimku z nejnižšího počtu žáků. Přibližně 40 % žáků do školy dojíždělo z bydliště mimo obec (převážně z obce Jeníkov). Výuka v ZŠ byla vedena podle *Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání* (dále ŠVP ZŠ).

Zájmové vzdělávání ve ŠD probíhalo ve dvou odděleních, kapacita byla zcela využita. Provoz začíná v 11:00 hodin, odpolední končí v 16:00 hodin. Po odchodu části dojíždějících žáků ve 13:00 hodin je zájmové vzdělávání organizováno v jednom oddělení. Maximální výše úplaty činí 40 Kč měsíčně. Vzdělávání vychází ze *Školního vzdělávacího programu pro školní družinu* (dále ŠVP ŠD).

Budova ZŠ byla dlouhodobě málo udržovaná. Po nástupu nového vedení obce i školy byla započata její postupná obnova.

Základní informace o své činnosti škola uvádí na internetových stránkách www.zs-kamenicky.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Ředitelka působí ve funkci od 1. 8. 2012. V koncepci a dlouhodobých záměrech klade důraz na vytváření bezpečného a přátelského prostředí pro vzdělávání dětí a žáků i pro práci zaměstnanců, na komplexní všestranný rozvoj dětí i žáků v co nejširším kontaktu s okolní přírodou, krajinou i obcí, a na zvýšení zájmu žáků o technické a manuální činnosti. Doposud se ve své řídicí činnosti ve škole věnovala zejména zlepšování materiálních podmínek, aktualizaci interních směrnic pro zajištění bezpečnosti a provozu organizace. V letošním školním roce se zaměřuje kromě jiného také na partnerské vztahy, zdravý životní styl a rozvoj čtenářství. Postupné naplňování stanovených cílů je zřejmé.

Strategické dokumenty školy reflektují společný subjekt pouze částečně, reálná spolupráce MŠ a ZŠ je ale funkční, v posledních třech letech došlo k jejímu pozitivnímu posunu. Za předškolní vzdělávání je zodpovědná vedoucí učitelka se sníženým rozsahem přímé pedagogické činnosti. V této pozici působí od září letošního školního roku. Ředitelka se o chod MŠ zajímá, uskutečňuje hospitační činnost u vedoucí učitelky. Vzájemný přenos informací uvnitř školy je funkční, založený zejména na osobním kontaktu. Rezervy se jeví v cíleném rozvoji MŠ. Příčinou je nesystematičnost ve vyhodnocování a následném stanovování záměrů směřujících ke zlepšení vzdělávacího procesu i všech podmínek, za nichž probíhá.

Jednání pedagogické rady probíhají na začátku školního roku v rámci sloučeného subjektu společně, další se konají v ZŠ (za účasti vedoucí učitelky MŠ). Zápisy z jednání pedagogické rady svědčí o projednávání zásadních opatření a výchovně vzdělávacích postupů v ZŠ,

částečně i o probírání závěrů z prováděné kontrolní činnosti (např. z hospitací). V omezené míře je řešena problematika předškolního vzdělávání. Ta je naopak projednávána při poradách vedení školy a diskuzích mezi učitelkami v MŠ. Zpětnou vazbu k práci školy získává ředitelka mimo jiné i od žáků, zákonných zástupců a pedagogů, a to zejména neformálně prostřednictvím osobních setkávání a rozhovorů. Dále také od školské rady i od školního žákovského parlamentu, který kromě jiného přenáší informace ze strany vedení školy ke spolužákům, dává podněty nejen k vybavení školy i organizaci vyučovacího procesu a chodu školy, ale také podněty na úrovni obce. Povinná dokumentace je řádně vedena, dílčí nedostatky (ve školním řádu MŠ a dokumentech ŠD) byly v průběhu inspekce odstraněny.

Pedagogický sbor MŠ tvoří dvě učitelky s mnoholetými zkušenostmi a dvě začínající. Vedoucí učitelka si doplňuje odbornou kvalifikaci a druhá (začínající) si ji studiem prohlubuje. Vzhledem k nižšímu počtu dětí ve třídách mají dvě učitelky zkrácený pracovní poměr (0,5) a u dětí působí převážně v odpoledních hodinách. Vzdělávací proces v ZŠ zajišťovalo 13 pedagogů. Kromě jedné učitelky (na kterou se vztahuje výjimka podle ustanovení § 32 odst. 1 písm. d) zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění účinném v kontrolovaném období) splňovali všichni odbornou kvalifikaci. K naplnění přímé pedagogické činnosti někteří pedagogové vyučují i předměty mimo svoji odbornou specializaci (aprobaci) pro daný předmět nebo stupeň vzdělávání. Dílčím negativem je vyšší počet vyučujících ve čtvrtém a pátém ročníku (což zcela neodpovídá psychohygienickým potřebám mladších žáků), přičemž v pátém ročníku mají pouze dva z osmi vyučujících odpovídající kvalifikaci pro výuku na prvním stupni. Jedna z učitelek zároveň působí jako vychovatelka (úvazek 0,1) a organizuje zájmové vzdělávání hlavně pro dojíždějící žáky. Provoz druhého oddělení zajišťuje odborně kvalifikovaná vychovatelka (úvazek 1,0).

Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP) je plánováno a ředitelkou podporováno. V MŠ se do něho formou účasti na seminářích v posledním tříletém období zapojovaly učitelky MŠ ojedinele. Pro letošní školní rok jsou v plánu DVPP stanoveny záměry samostudia jednotlivých učitelek. DVPP ZŠ v posledních třech letech bylo zaměřeno na téměř všechny vzdělávací oblasti a zúčastnili se ho všichni učitelé. Z části bylo realizováno v rámci získaných grantů (např. projekt *Pracujeme s novými technologiemi*). Koordinátorka prevence sociálně patologických jevů v době inspekční činnosti studovala a koordinátorka environmentální výchovy dokončovala studium pro splnění dalších kvalifikačních předpokladů. Metodické, poradenské a informační činnosti zajišťovala výchovná poradkyně bez specializačního studia, kvalifikovaná výchovná poradkyně byla v době inspekční činnosti na mateřské dovolené. V rámci spolupráce pedagogů a koordinace pedagogického působení projednávají učitelky svoji činnost v metodickém sdružení prvního stupně, na druhém stupni si pedagogové vyměňují zkušenosti neformálně při osobním kontaktu nebo na poradách. Rezervy byly konstatovány v případě vedení učitelky s kratší praxí, pro jejíž metodické a didaktické uvádění do praxe nebyl určen mentor.

Materiálně technické podmínky umožňovaly realizaci příslušných ŠVP. Od minulé inspekce proběhla ve dvou etapách rekonstrukce MŠ. Stavebními úpravami vznikly dvě třídy se společnou šatnou dětí a sociálním zázemím. Změnou využití dílčího prostoru mají děti k dispozici tzv. kreslírnu s relaxačním koutkem. Průběžně podle finančních možností dochází k obnově a doplnění hraček a didaktických potřeb, další nové vybavení bylo pořízeno v souvislosti s nárůstem počtu dětí. Žáci ZŠ mají k dispozici devět kmenových učeben, jednu specializovanou pro výuku přírodovědných předmětů, učebnu informatiky, pracovních činností a cvičnou školní kuchyň. V posledním období bylo zatepleno podkroví ZŠ, vyměněna většina oken, rekonstruována školní kuchyň s jídelnou, adaptována jedna

školní učebna, pořízena čistička vzduchu do ŠD a vybavení pro práci s keramikou a sklem (vypalovací pec, dva hrnčářské kruhy, hořák na vinuté sklo), částečně obměněn školní nábytek. V celé budově ZŠ proběhla rekonstrukce počítačové sítě, prostor školy byl pokryt wi-fi signálem a byl nainstalován školní informační kanál. Přes tyto nemalé investice přetrvává v ZŠ velmi zastaralé hygienické zázemí (toalety) a prostory ŠD. Pouze částečně byla obměněna školní cvičná kuchyň a školní dílna, v dobrém stavu nejsou některé podlahy. Pro výuku tělesné výchovy škola využívá zejména nově zmodernizovaný cvičební sál nedaleké sokolovny a sportoviště tělovýchovné jednoty. K relaxaci žáků je také využíván přílehlý pozemek, který však není majetkem obce a nebylo na něm zatím možno provádět závažnější úpravy ani ho pro zvýšení bezpečnosti žáků oplotit. Také školní vybavení ZŠ se zlepšilo, pro výuku je k dispozici šest dataprojektorů (z nich pět s interaktivní tabulí). V počítačové učebně žáci pracovali na 19 počítačích, což při vyšším počtu žáků v sedmém ročníku (21) neumožňovalo samostatnou práci každého žáka. S cílem řešit i tuto skutečnost škola krátce před zahájením inspekční činnosti pořídila sadu tabletů. Všichni učitelé využívají notebooky pořízené z finančních prostředků ESF.

ŠD pro svoji činnost využívá hernu, kmenovou třídu prvního stupně a další prostory školy. Prostory jednoho oddělení ŠD v přízemí budovy (v bývalém školním bytě) jsou z hlediska velikosti a členění nevyhovující. Činnost druhého oddělení probíhá v kmenové třídě ZŠ bez úprav pro aktivity ŠD (např. chybí relaxační zóny, plochy pro další herní činnosti). Tato zjištění přetrvávají od minulých inspekce. Hry, výtvarný materiál, hračky a knihy umožňují žákům výběr a volbu aktivit.

Zásady bezpečnosti a ochrany zdraví jsou stanoveny ve vnitřních dokumentech školy. Tato tematika je v přirozených souvislostech zařazena také do vzdělávacích obsahů ŠVP. Děti a žáci jsou o potřebě chránit své zdraví průběžně poučovani, což snižuje riziko úrazovosti. Rezervy jsou ve vyhodnocování dopadu a dosaženého efektu realizovaných preventivních aktivit na účastníky. Přestávky mezi vyučovacími hodinami v ZŠ pouze v minimální délce (po druhé, čtvrté a páté vyučovací hodině rozvrhu ZŠ z důvodu dojíždějících) nepřispívají k dobré psychohygieně žáků ani učitelů. Škola zabezpečuje školní stravování ve vlastní školní jídelně. Skladba jídel byla pestrá, výživové normy sledovaných potravin byly naplněny a pitný režim zajištěn. Zapojení do projektů *Ovoce do škol* a *Mléko do škol* přispívá k vytváření zdravých stravovacích návyků dětí i žáků.

Škola hospodáří s dotací ze státního rozpočtu na přímé náklady na vzdělávání, z důvodu nižšího počtu žáků a následným udělením výjimky z nejnižšího počtu žáků je část mzdových nákladů a nákladů na učební pomůcky dofinancována z rozpočtu zřizovatele, který také hradí provozní náklady. V rámci dotace *Zvyšování kvality ve vzdělávání* proběhly jazykové stáže a kurz v zahraničí pro pedagogické pracovníky a bylo pořízeno přibližně 400 knih do žakovské knihovny. Z grantu EU *Další možnosti studia* byly vypracovány osnovy pěti zájmových útvarů, pořízena keramická pec, hrnčářské kruhy, výpočetní technika, byla realizována exkurze a jsou propláceny platy vedoucích těchto zájmových útvarů. Škola uspěla také v projektu *Čtením objevujeme svět*.

Podmínky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům mají očekávanou úroveň.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

ŠVP PV je v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání. Poskytuje základní informace o mateřské škole, její filozofii a záměrech práce s dětmi. Vzdělávací obsah je členěn do integrovaných bloků, ze kterých učitelky obou tříd vycházejí při plánování konkrétních, zejména řízených aktivit. Zde byla patrná zpravidla námětová

propojenost, ne vždy logická z hlediska provázanosti dílčího vzdělávacího cíle, učiva a očekávaného výstupu. To, ve spojení s uplatněnými pedagogickými postupy, vedlo k nevyváženému osvojování klíčových kompetencí. Obvyklá vzdělávací nabídka je průběžně obohacována dalšími aktivitami. Děti se mohou pod vedením lektora zúčastnit pěti lekcí *Bejby tanečních* nebo navštěvovat kroužek anglického jazyka, který nad rámec základní nabídky realizuje učitelka ZŠ.

Nastavený režim dne MŠ, zejména dopolední vzdělávací blok, měl pevný řád, což ve spojení s uplatněnými didaktickými postupy snižovalo kvalitu psychosociálních podmínek. Jednou z příčin byla organizace vzdělávání v ranních hodinách, která dostatečně nezohledňovala příchod všech dětí, neboť možnost spontánního vyžití byla bezprostředně po osmé hodině ukončena. Tím některým dětem scházel dostatečný prostor k vytváření herních návyků, k tvořivému rozvinutí hry či jejímu dokončení. Při režimových přechodech (svačina, změna činností, hygiena) byla zaznamenána zvýšená organizovanost s delšími prostoji, která potlačovala vedení dítěte k odpovědnosti za svoje chování.

Rezervy byly shledány v nastavení délky pobytu venku, v průběhu inspekce došlo k jejímu přenastavení. Psychickou pohodu některých dětí narušoval občasný zvýšený hluk.

Při spontánních činnostech si děti volily aktivity na základě vlastního zájmu, převážně samostatně si vybíraly z dostupných hraček, potřeb a didaktických pomůcek. Řízené činnosti probíhaly frontální formou, ve třídě starších dětí byla využita individuální práce v menších skupinách. Učitelky při nich aplikovaly zejména běžné výukové metody bez rozlišení obsahu vzdělávací nabídky s ohledem na věkové zvláštnosti a předpoklady jednotlivců. Plnění některých zadání bylo pro starší děti snadné a časově nenáročné, což ne zcela příznivě ovlivnilo další průběh vzdělávání. Zvýšené zaujetí dětí projevily u činností, při kterých měly možnost kooperace nebo samostatného objevování. Přesto ze vzdělávacího procesu i zápisů v třídních knihách vyplývá, že cílený rozvoj poznání dětí prostřednictvím těchto způsobů učení včetně dalších aktivizujících metod (např. experimentování, samostatné řešení problémů s hledáním různých variant východisek) je méně častý. Po celý den byla zřetelná důvěra mezi dětmi a dospělými, což přispívalo k pocitu bezpečí. V případě potřeby se dětem dostávalo náležité podpory, často i pozitivního hodnocení. Sebereflexe vlastní úspěšnosti dětí využita nebyla. S ohledem na individuální možnosti probíhaly činnosti manipulační a sebeobslužné, i když k nim děti měly při zvolené organizaci stolování méně příležitostí.

Realizované vzdělávání výrazně rozvíjelo kompetence k učení a částečně komunikativní, zbývající kompetence v menším rozsahu. Intuitivně i cíleně byly také formovány elementární základy jednotlivých funkčních gramotností. Vzdělávací nabídka podporuje utváření předčtenářských dovedností i předmatematických schopností. V rámci rozvoje komunikativních dovedností jsou méně předkládány aktivity primární logopedické prevence v podobě gymnastiky mluvidel, artikulačních a dechových cvičení, ve třídě starších dětí dochází k procvičování a vyhledávání některých hlásek ve slově. Součástí vzdělávacího obsahu jsou aktivity podporující získávání znalostí o světě lidí a přírodě včetně utváření povědomí o ochraně životního prostředí. Do denního programu jsou v různých formách zařazovány pohybové aktivity. Rozvoji sociálních dovedností napomáhají stanovená pravidla jednání, mnohé příležitosti poskytuje též věkově smíšené složení dětského kolektivu.

Vzdělávání na prvním stupni ZŠ probíhalo v klidné a příjemné atmosféře, přístup učitelů k žákům byl partnerský. Vzdělávací cíle hodin byly většinou stanoveny s ohledem k výstupům ŠVP ZŠ a navazovaly na získané znalosti žáků. Pro naplnění cílů výuky byly využívány různé organizační formy, frontální výuka a samostatná práce, často také práce

ve dvojicích. Volené metody byly účelné vzhledem k probíranému tématu nebo rozvoji kompetencí (sociální, řešení problému, komunikativní). V úvodu prezentace nového učiva byli žáci krátce motivováni. Organizace jednotlivých činností byla promyšlená a efektivní. Diferenciace požadavků na žáky podle schopností méně reagovala na jejich potřeby (prodloužení času, další práce pro rychlejší žáky). Přínosná pro posilování komunikativních dovedností žáků byla plně cizojazyčně vedená výuka v anglickém jazyce, žáci pokynům a otázkám rozuměli, dobře reagovali. Projevované přesvědčení učitelky ve vzdělávací úspěch žáků velmi posilovalo jejich přirozenou motivaci a pozitivní vztah k cizímu jazyku. Účelně zvolené úkoly podporovaly u žáků prožitky, objevování a zájem o čtení. Matematické učivo bylo písemně opakováno s důkladným předchozím procvičením a vysvětlením. V přírodovědných předmětech byli žáci vedeni k chápání jevů a k základním pracovním dovednostem. Vzájemně propojující se hudební činnosti (pěvecké, sluchové, rytmické, intonační) vedly žáky k rozvoji jejich hudebnosti. Prostřednictvím těchto činností tak žáci mohli uplatnit svůj individuální hlasový potenciál a sounáležitost s hudebními regionálními tradicemi. Didaktická technika jako doplněk výuky pro prezentaci učiva byla ve výuce využita v jednom případě. Používání pomůcek bylo rozdílné, často byly využity pomůcky vytvořené učitelkami. Průběžné hodnocení práce žáků bylo pozitivní, podněcovalo je k lepším výkonům a zájmu o vzdělávání. V několika hodinách byla zaznamenána výzva k sebehodnocení žáků, vzájemné hodnocení nebylo využito. Rezervy jsou v častějším zařazování aktivizujících prvků do výuky a strukturování závěru hodin (celkové zhodnocení dosaženého cíle hodiny, pokroku žáků i potřeb jejich dalšího rozvoje). V případě výskytu bylo realizováno pouze formou krátkého konstatování.

Skladba činností v ŠD je vedena podle celoročního plánu, který vychází ze ŠVP ŠD. Žáci se realizují v široké nabídce tematicky zaměřených výtvarných technik, ve spontánních a odpočinkových aktivitách, organizovány jsou příležitostné akce (např. sportovní, výstavy, besídky, vycházky).

Ve výuce na druhém stupni převažovala metoda řízeného rozhovoru a frontální forma práce. V hodinách vládla klidná atmosféra a vzhledem k nižšímu počtu žáků byl převážně uplatňován individuální přístup. Zvolený způsob výuky u žáků rozvíjel samostatnost. Při vyučování žáci nejčastěji pracovali s učebnicovými texty, doplňovali úlohy v pracovních sešitech nebo listech, řešili křížovky. Učitelé kladli hodně problémových otázek, poukazovali na souvislosti a mezipředmětové vztahy. Zařazené činnosti převážně navazovaly na dosavadní znalosti, dovednosti a zkušenosti žáků, v některých případech byla vstupní motivace pro danou činnost opomenuta, v jiných byla funkční. Při práci s informacemi nebyly plně využity didaktické možnosti prezentovaných referátů, např. nebyl uváděn zdroj informací, nebyl hodnocen obsah a jeho prezentace. Skupinová práce nebo aktivity dvojic měly různou úroveň, někdy efektivní, jindy bylo zřejmé, že žáci takto pracovat nejsou zvyklí, případně nebyl zřejmý smysl jejich spolupráce. Podávání pokynů a řízení výuky hlavně v českém jazyce při výuce cizího jazyka snižovalo v jednom případě příležitost žáků k rozvoji cizojazyčné gramotnosti, v dalších případech bylo svojí četností i formou příkladné. Zpětnou vazbu a pozitivní informaci o správnosti poskytovali učitelé v dostatečné míře hlavně sami (nebo reagovali bez didaktického využití na odpověď prvního žáka, vzájemné hodnocení žáků bylo zařazováno výjimečně). Případné závěrečné sebehodnocení žáků bylo přínosné. Shrnutí, zhodnocení práce a pochvaly výrazněji spolupracujících žáků učitelé v části sledovaných hodin z časových důvodů nestihli, v ostatních případech bylo toto hodnocení příkladné. Žákům se SVP stejně jako žákům s rizikem školního neúspěchu věnují učitelé hlavně individuální pozornost (v některých hodinách učitelé základní učivo procvičovali se slabšími žáky diferencovaně), doučování

a konzultace. Případná chybějící oborová odbornost pedagogů se ve výuce negativně neprojevila.

Pouze minimální délka několika přestávek se negativně promítá do nižší efektivity vzdělávání některých předmětů (např. žáci během pětiminutové přestávky nestíhají uložit pomůcky po zakončené hodině, navštívit WC a převléknout se, dojít do tělocvičny a připravit cvičební úbor nebo pomůcky na další výuku, což se následně děje na úkor následující vyučovací jednotky).

ZŠ naplňuje deklarovaný záměr ŠVP ZŠ vzdělávat žáky všeobecně, vzhledem k osobnostnímu zaměření učitelů i vzhledem k umístění školy je patrný důraz hlavně na environmentální výchovu, sport, občanské a osobnostní kvality žáků. Ve ŠVP ZŠ škola využila pro první stupeň disponibilní časovou dotaci zejména ve prospěch vzdělávacích oblastí *Jazyk a jazyková komunikace, Matematika a její aplikace, Informační a komunikační technologie, Člověk a jeho svět*. Na druhém stupni byly disponibilní hodiny věnovány navíc *Dalšímu cizímu jazyku* (žáci si z nabídky zvolili ruský jazyk), oblasti *Člověk a svět práce* a předmětu *mediální výchova*. Některé obecné zápisy probraného učiva v třídních knihách (např. šestkrát zapsáno „příprava pokrmů“ bez specifikace, jaké učivo bylo probíráno nebo jaké očekávané výstupy byly naplňovány) neumožňovaly někdy průkazně ověřit naplňování ŠVP ZŠ. Výuku doplňují dlouhodobé i krátkodobé projekty např. *Den Země, Den pro Evropu*. Žáci se zapojují do charitativních akcí (např. sběr víček od PET lahví na podporu tělesně postižené žákyně). ZŠ se zapojila do projektu *Podpora přírodovědného a technického vzdělávání v Pardubickém kraji*, v rámci kterého absolvovali žáci šestého až osmého ročníku každý měsíc výuku v moderně vybavených laboratořích partnerské Střední průmyslové školy chemické Pardubice. Vzdělávací nabídku rozšiřují zájmové útvary např. *ekologická výchova, praktikum ze zeměpisu, informatika v praxi, konverzace v anglickém jazyce, řemeslné činnosti*.

Škola hraje důležitou roli v kulturním životě obce (např. vystoupení, výstavy, tradicí s širším dopadem se stalo vysazování lip žáky devátého ročníku do plánované aleje), zřizovatel je jejím nejdůležitějším sociálním partnerem, který se podílí na současné materiální obnově. Škola dále spolupracuje s jednotlivými místními organizacemi a spolky např. fotbalovým oddílem, pořádá i keramické dílny pro veřejnost. Školní aktivity kromě školské rady aktivně podporuje také *Občanské sdružení rodičů a přátel školy*.

Průběh vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům má očekávanou úroveň.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Výsledky školní činnosti děti v MŠ prezentují široké veřejnosti formou kulturních vystoupení při různých společenských akcích v prostorách školy (např. společné aktivity rodičů a dětí) i mimo (vystoupení v sokolovně ke *Dni matek*, zpívání při rozsvěcování „vánočního stromu“, účast na *vánočním jarmarku* aj.). Ve vztahu k zákonným zástupcům škola uplatňuje partnerský přístup. V průběhu roku je naplňována příležitost pro vzájemnou spolupráci pedagogů a rodičů.

Při vzdělávání děti prokázaly postupné osvojování praktických dovedností a intelektových schopností. Přiměřeně svému věku a individuálním možnostem sdělovaly vlastní zkušenosti a přání. Při četbě převážně se zaujetím naslouchaly, následně správně odpovídaly na otázky. Z jejich projevů vyplývaly odpovídající vědomosti z oblasti společenské i přírodovědné. Z vyjadřování byla patrná přiměřeně bohatá slovní zásoba, u některých, i starších dětí, přetrvává nesprávná výslovnost a špatný úchop tužky. Děti se při podchycení zájmu většinou na plnění úkolů soustředily, postupovaly podle instrukcí, některé mladší při realizovaném

pokusu prokázaly schopnost vyvozovat logické závěry. V průběhu dne záměrně využívaly paměť, reprodukovaly značné množství říkadel, básní a písní. Zpravidla chápaly prostorové vztahy, poznávaly barvy, orientovaly se v číselné řadě jedna až deset a určovaly počet prvků, starší děti poznaly některá písmena. Při pohybových aktivitách zvládaly základní motorické dovednosti. Děti mezi sebou i s dospělými bezprostředně komunikovaly, chovaly se k sobě většinou ohleduplně, v případě potřeby si pomáhaly.

Učitelky mají přehled o rozvoji jednotlivých dětí, osvojení základních dovedností si zaznamenávají. Získané poznatky spíše využívaly v aktuálním pedagogickém působení, již ne ke stanovení a realizaci cílů vedoucích k individualizaci vzdělávání. To nevyplývá ani z třídní dokumentace, i když vzhledem k nižšímu počtu dětí ve třídách jsou k tomu dobré předpoklady. V případě závažnější vadné výslovnosti dítěte je zákonným zástupcům doporučena návštěva odborného pracoviště.

V ZŠ na konci školního roku 2014/2015 prospěli všichni žáci, téměř 57 % prospělo s vyznamenáním. Žádný žák nebyl hodnocen sníženou známkou z chování, kázeňských opatření bylo minimum, za úspěchy a reprezentaci školy byly udělovány pochvaly. Znalosti a dovednosti žáků učitelé ověřují průběžně interními nástroji, škola v posledních letech nevyužila externího ověřování. V hospitovaných hodinách žáci dokázali úměrně věku diskutovat o daných námětech a vyjadřovat nebo obhajovat svůj názor, pracovali s informacemi. Při práci s počítačem žáci prokazovali zvládnutí standardních funkcí a jejich aplikaci při praktickém využití (např. vytvoření pozvánky, tabulky, prezentace). V cizím jazyce žáci reagovali na odpovídající úrovni na jednoduché pokyny, otázky učitelky i poslechové texty. Základní dovednosti jsou rozvíjeny řadou dalších aktivit např. čtenářské dílny, poskytování první pomoci, kurz dopravní výchovy čtvrtého ročníku vedený externím lektorem včetně aplikace znalostí na dopravním hřišti. Žáci jsou přirozeně a nenásilně vedeni k hudbě, zdravému životnímu stylu, kladnému vztahu a ekologickému přístupu k přírodě, k obci a domovu (např. sběr elektroodpadu, použitých rostlinných olejů). Jako podpora širšího všeobecného rozvoje se jeví vydávání školního časopisu a závěrečného almanachu žáků devátého ročníku. Pozitivní je také zájem o hraní šachů. Žáci získávají úspěchy zejména v tělovýchovných soutěžích, např. v posledních dvou letech druhé místo v celorepublikové soutěži *Česko sportuje*, dále v atletických soutěžích, plavání, lyžování, basketbalu, účastnili se školních kol olympiád, soutěže ve zpěvu a soutěže *Eurorebus*. Výrazným úspěchem bylo vítězství v regionálním kole a čestné umístění v národním kole soutěže *Mladí lidé v evropských lesích*.

Prevence rizikového chování žáků vychází z reálných podmínek školy s preferencí utváření pozitivních vztahů. Důraz je kladen na nabídku volnočasových aktivit ve škole. Zodpovědnost je přenášena i na zástupce v žákovském parlamentu. Projevy rizikového chování jsou sledovány a řešeny společně se zákonnými zástupci. Příznivý dopad na třídní kolektivy mají i přednáškové cykly nebo cílené preventivní programy pro konkrétní ročníky, ve kterých bylo řešeno např. nepříznivé klima nebo vztahy. Žáci prokazovali klidné, navzájem nekonfliktní jednání a slušné vystupování.

Fungování MŠ a ZŠ je provázané, k usnadnění přechodu předškolních dětí do pozice žáků přispívají jejich pravidelné kontakty (žáci ZŠ cíleně navštěvují děti v MŠ a naopak – děti z MŠ si zkouší pocit žáků ve školních lavicích), společná vystoupení s žáky a různé činnosti doplňující vzdělávací nabídku (např. výše zmíněné kulturní akce). Většina předškoláků pokračuje ve vzdělávání na místní ZŠ.

Při přijímání žáků i během školní docházky ZŠ vytváří podmínky k tomu, aby všechny její aktivity byly přístupné všem žákům bez rozdílu. Prostředí se jeví pro žáky bezpečné, o čemž svědčí také dlouhodobě nízký počet úrazů. Průměrný počet zameškaných hodin na žáka

(přibližně 52 ve školním roce 2014/2015) odpovídá důrazu na výchovu ke zdravému životnímu stylu.

Výsledky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům mají očekávanou úroveň.

Závěry

Zásadní klady

- *dobré výsledky žáků ve výuce, nízký počet neprospívajících žáků a vstřícný přístup učitelů k nim,*
- *pozitivní atmosféra a partnerský přístup při vzdělávání, otevřenost školy vůči zákonným zástupcům,*
- *individuální přístup k žákům, který umožňuje nižší počty ve třídách ZŠ,*
- *fungování zájmových kroužků, mimoškolní aktivity,*
- *děti z MŠ neodcházejí do městských základních škol, ale pokračují většinou v místní ZŠ,*
- *prezentace činnosti dětí a žáků na veřejnosti, jejich zapojení do života obce a vytváření pocitu sounáležitosti s obcí,*
- *získávání dalších finančních prostředků z rozvojových projektů.*

Slabé stránky

- *pretrvávající zastaralé zázemí pro výuku školní dílny, nevyhovující prostory ŠD, špatný stav prostor sociálního zázemí,*
- *minimální doba několika přestávek v rozvrhu ZŠ, která má vliv na nižší efektivitu i psychohygienu vzdělávání,*
- *větší počet vyučujících ve čtvrtém a pátém ročníku ZŠ,*
- *minimální hodnocení všech oblastí souvisejících s činností MŠ a malé využití závěrů k systematickému zkvalitnění jejího působení.*

Návrhy na zlepšení (udržení) stavu

- *poskytovat metodické vedení učitelce ZŠ s kratší praxí,*
- *zvýšit účinnost kontroly vedené dokumentace,*
- *ve větší míře vést žáky k vzájemnému hodnocení a sebehodnocení,*
- *ve výuce více využívat didaktickou techniku,*
- *vyhodnocovat zaměření preventivních aktivit ZŠ ve vztahu k dosaženému efektu,*
- *v MŠ systematicky realizovat primární logopedickou prevenci,*
- *aktivněji zapojovat do dalšího vzdělávání učitelky MŠ,*
- *promyslet organizaci dne MŠ tak, aby nebyla narušována plynulost vzdělávacího procesu a byly respektovány fyziologické i psychosociální potřeby dětí, poskytovat dětem větší prostor pro spontánní vyžití,*
- *podporovat utváření poznatků a dovedností dětí častějšími zařazovanými aktivizujícími metod spojených s prožitkovým učením,*

- více pracovat s rozlišením vzdělávací nabídky s ohledem na věkové složení dětského kolektivu a individuální schopnosti dětí.

Hodnocení vývoje

- došlo ke změně ve vedení školy, převážná část učitelek MŠ se vyměnila,
- byla navýšena kapacita MŠ,
- funguje dobrá spolupráce MŠ a ZŠ,
- materiální podmínky ZŠ a MŠ se postupně zlepšují,
- nově byl zpracován ŠVP PV a aktualizován ŠVP ZŠ.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 29. 3. 2016; Zřizovací listina Základní školy, Kameničky, okres Chrudim, čj. 304/02 s účinností od 1. 1. 2003
2. Rozhodnutí ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. SpKrÚ 53378/2015 s účinností od 1. 9. 2015 (nejvyšší povolený počet dětí v MŠ)
3. Udělení výjimky z nejnižšího počtu žáků ze dne 12. 10. 2015
4. Jmenování na pracovní místo ředitele, čj. 39/2012 s účinností od 1. 8. 2012
5. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, čj. 68/2013 platný od 1. 9. 2013
6. Školní vzdělávací program školní družiny platný od 1. 9. 2012, novelizovaný k 1. 9. 2015
7. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání Skřítek s platností od 1. 9. 2015
8. Školní matrika ZŠ, MŠ - školní rok 2015/2016; dokumentace žáků se ŠVP – školní rok 2015/2016; Zápisní listky ŠD, školní rok 2015/2016; Záznamy o dětech docházejících do MŠ ve školním roce 2015/2016
9. Třídní knihy - školní roky 2014/2015 a 2015/2016 (MŠ, ZŠ)
10. Přehledy výchovně vzdělávací práce ŠD - školní rok 2014/2015 a 2015/2016
11. Rozvrhy hodin tříd a učitelů ZŠ, třídnictví učitelů - školní rok 2015/2016
12. Stanovení přímé pedagogické činnosti ve školním roce 2015/2016
13. Školní řád ZŠ s účinností od 1. 1. 2016
14. Vnitřní řád školní družiny platný od 29. 8. 2015
15. Školní řád MŠ s účinností od 1. 9. 2015
16. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2014/2015
17. Školní program proti šikanování na školní rok 2015/2016
18. Personální dokumentace – doklady o vzdělání pedagogických pracovníků školy, školní rok 2015/2016; Doklady o absolvovaném dalším vzdělávání pedagogických pracovníků ve školním roce 2014/2015; Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2015/2016 (MŠ, ZŠ)

19. Koncepce ze dne 27. 8. 2015; Plán práce Základní školy a Mateřské školy Kameničky na školní rok 2015/2016; Plánování vzdělávací nabídky MŠ na třídní úrovni pro školní rok 2015/2016
20. Záznamy z jednání pedagogické rady, školní roky 2014/2015 a 2015/2016
21. Materiály k bezpečnosti práce a ochraně zdraví ZŠ, MŠ (doklady o školení, revizní zprávy, knihy úrazů, záznamy o úrazech, Prověrka bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, ze dne 16. 4. 2015 apod.)
22. Inspekční zpráva, čj.: ČŠIE-631/11-E ze dne 24. 6. 2011

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Pardubický inspektorát, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu/na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jaroslav Loučka, školní inspektor

Mgr. Jaroslav Loučka, v. r.

Mgr. Ladislava Jindrová, školní inspektorka

Mgr. Ladislava Jindrová, v. r.

Mgr. Bc. Jaroslava Zemánková, školní inspektorka

Mgr. Bc. Jaroslava Zemánková,
v. r.

Bc. Lenka Koutníková, kontrolní pracovnice

Bc. Lenka Koutníková, v. r.

V Pardubicích dne 30. 3. 2016

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

PaedDr. Dagmar Nejedlá, ředitelka školy

PaedDr. Dagmar Nejedlá, v. r.

V Kameničkách dne 1. 4. 2016